

Januari 2026

LEDARPOLICY FÖR KNIVSTA LOKALAVDELNING

Du och dina ledarkollegor har en central roll för att bygga upp och vidareutveckla verksamheten. Genom ditt ideella engagemang gör du skillnad och främjar folkhälsa och livsglädje!

Vad vill vi och vad står vi för?

Värdegrunden för vår verksamhet bygger på gemenskap och lustfylld samvaro i naturen till glädje för både deltagare och ledare. Ledarna ger vägledning till aktiviteter anpassade efter deltagarnas ålder och förutsättningar och tar samtidigt till vara på deltagarnas kunskap och idérikedom för att skapa roliga och givande naturupplevelser. Vår kärnvärden ska genomsyra hela vår verksamhet och kan sammanfattas med ett enda ord **"TURLIGT"**:

Tillsammans	Vi genomför våra aktiviteter gemensamt i grupp.
Ute	Den arena vi har för vår verksamhet är naturen omkring oss.
Respekt	Vi ska visa respekt för varandra inom gruppen och för de vi möter under våra aktiviteter. Vi ska även visa respekt för naturen genom att följa allemansrätten.
Ledarlett	Våra aktiviteter arrangeras av duktiga välutbildade ledare.
Ideellt	Vår verksamhet drivs av en vilja att förmedla naturupplevelser till så många som möjligt, inte av ekonomiska vinstintressen.
Glädje	Glädjen av att komma ut och uppleva små och stora äventyr i naturen är drivkraften för både ledare och deltagare.
Tillåtande	Alla är välkomna att delta oavsett nationalitet, hudfärg, sexuell läggning eller religiös inriktning. Friluftsförbundet är en politiskt och religiöst obunden organisation. Handikapp eller språk ska heller inte vara hinder för den som vill delta.

Vad kan det ge dig att vara ledare?

När du engagerar dig ideellt får du ett superroligt uppdrag. Du får en aktiv fritid, träffa människor som delar ditt intresse (både barn och vuxna) och du får ta del av en mängd olika rabatter hos våra samarbetspartners. Friluftsförbundets utbildningar och erfarenheterna du får av att leda äventyr ger dig personlig utveckling och är en bra merit i ditt CV.

Hur blir jag hjälpledare?

- För att bli antagen som ny hjälpledare krävs att du genomgår Friluftsförbundets [Värdegrundsbildning](#).

Vad förväntar vi oss av dig?

Som hjälpledare stöttar du som extra stöd och engagerar dig där du har intresse eller kunskap. Du är med och planerar, kan ta ett större ansvar för de aktiviteter du är särskilt insatt i, men det övergripande ansvaret ligger alltid hos den utbildade ledaren.

Hur blir jag ledare?

- För att bli antagen som ny ledare krävs normalt att du genomgår en godkänd grundutbildning.
- Ansökan om deltagande utbildning lämnas till din grenledare.
- Styrelsen godkänner deltagandet vid anmälan.
- Lokalavdelningen står för deltagaravgiften samt milersättning.
- När du som barnledare genomgått en utbildning ska du så fort som möjligt (senast inom en månad) skicka kursinbjudan, detaljerat utbildningsprogram, verifierat deltagarintyg och kostnadsunderlag, tex i form av ifylld reseersättningsmall till barngrenledaren. Med hjälp av dessa uppgifter ansöker sedan barngrenledaren om utbildningsbidrag till kommunen.

Vad förväntar vi oss av dig?

- Vid start av nya verksamheter beslutar styrelsen om villkor och krav för nya ledare.
- Att du efter avslutad grundutbildning leder Friluftsförbudsaktiviteter under ett antal tillfällen enligt överenskommelse med grenledaren, under det första året som nyutbildad.
- Att du fortbildar dig vid 3 tillfällen under en treårsperiod.

Vad är fortbildning?

- En fortbildning kan vara grenspecifik/sektionsspecifik, praktisk eller teoretisk, inom tex ledarskap.
- Fortbildning erbjuds lokalt, av regionen eller centralt.
- Konferenser, ledarträffar och första hjälpen-kurser räknas som fortbildning.

Fortbildning – hur då?

- Få tips från grenledaren¹
- Sök information på [Friluftsförbundets hemsida](#)

Medlemsavgift – hur fungerar det?

---

¹ Varje sektion företräds av en grenledare plus ett antal ledare som deltar i verksamheten. Grenledare ansvarar för att kompetensnivån hos sektionens ledare är tillräcklig för att standard och säkerhet ska upprätthållas i förhållande till sektionens verksamhet.

- Medlemsavgiften betalas till Friluftsförbundet centralt med angivande av lokalavdelning, varav lokalavdelningen återfår en del.
- Medlemsavgiften är en av de viktigaste inkomstkällorna för Friluftsförbundet. Den ska täcka kostnader för ledares utbildning, PR, annonsering etc.
- Medlemsåret sträcker sig från 1/9 – 31/8.
- Medlemsavgiften betalas i augusti.
- Alla ledare betalar själva sin egen medlemsavgift samt för deltagande familjemedlemmar.

Deltagar-, termins- eller aktivitetsavgift

Deltagar-, termins- och äventyrsavgift utgår för vissa aktiviteter. Detta beslutas i samråd med grenledaren.

- Avgiften ska täcka utgifter för verksamheten, såsom material (t ex märken), resor eller viss utrustning.
- Ledare av en aktivitet betalar inte själv termins- eller deltagaravgift.
- Ledaren för aktiviteten ansvarar för att respektive deltagare betalar avgiften.
- Barn till ledare behöver inte erlägga deltagar-, termins- eller aktivitetsavgift för verksamhet inom den grupp där föräldern är ledare. Barn till ledare som deltar i andra aktiviteter eller andra grupper än den som föräldern leder betalar halv avgift.
- För aktiviteter där hyra av utrustning eller annan aktivitetsavgift tas ut betalar barn till ledare samma avgift som övriga i gruppen.
- Ledare som deltar i annan verksamhet än den han/hon är ledare för betalar samma avgift som övriga medlemmar.

Hyra av utrustning

- Lokalavdelningens utrustning kan hyras ut enligt fastställd prislista.
- Medlemmar i Friluftsförbundet Knivsta erhåller rabatt.
- Ledare får utan kostnad låna lokalavdelningens utrustning för sitt eget behov. Dock gäller att bokade aktiviteter ges förtur. Betalande (medlemmar och icke-medlemmar) går också före.

Målet är att varje verksamhet ska kunna täcka sina utgifter. Det betyder att varje grupp ska sträva efter att täcka sina egna kostnader genom t.ex. deltagar-, termins-, aktivitets- eller hyresavgift. Deltagaravgifter och hyresintäkter betalas av respektive deltagare enligt anvisningarna på hemsidan: <https://www.friluftsframjandet.se/regioner/malardalen/lokalavdelningar/knivsta/>.

Grundbidrag

Grundbidrag söks från Knivsta Kommun av lokalavdelningen baserat på antalet barn och ungdomar 3-20 år samt antal medlemmar i pensionärsålder. Det är därför av vikt att antalet medlemmar kan redovisas korrekt. Medlemskap kan kontrolleras genom att söka medlem www.friluftsframjandet.se, eller mot aktuell medlemslista som kan erhållas från medlemsombud. Grundbidrag söks en gång per år.

Aktivitetsbidrag

Aktivitetsbidrag söks av lokalavdelningen baserat på antalet friluftstimmar i barn-, ungdoms- och pensionärsverksamheten, enligt kommunens bidragsreglemente.

- Ledare för barn- och ungdomsverksamhet ska omgående efter avslutad termin lämna ifyllda och undertecknade närvarokort till grenledaren som underlag för ansökan.

Ersättning för utlägg och arvode

- Ersättning för utlägg avseende t ex materiel för verksamheten begärs från kassören.
- Kvitton (i original eller tydligt inskannade) redovisas fortlöpande. För barnledare gäller samlad redovisning senast 15 december för höstterminen och 15 augusti för vårterminen.
- Ledare som haft kostnader för internet, porto, telefon, bläckpatroner mm kan begära en schablonkostnadsersättning (utan kvitto) på maximalt ett belopp motsvarande den årliga medlemsavgiften för en vuxen i Friluftetsfrämjandet.
- De som leder verksamhet genom sitt arbete i förskolan är inte berättigad till kostnadsersättning.
- Mall för redovisning av intäkter/utgifter finns på den lokala hemsidan. [Redovisning av verksamhet](#)
- Arvode för ledare eller funktionärer utgår normalt inte.
- Bilresor betalas av deltagarna i aktiviteten direkt till den som tillhandahåller bil. Undantag barnaktiviteter. Se blanketten "Redovisning av verksamhet" och "Reseersättningspolicy".

Den som leder eller deltar i äventyr är försäkrad

[Genom medlemskapet i Friluftetsfrämjandet är ledare och deltagare ett försäkrade under utlysta aktiviteter.](#)

Begär och visa upp utdrag ur belastningsregistret

Ledare/personer som är i kontakt med barn/unga i verksamheten ska begära ett begränsat utdrag ur belastningsregistret och visa upp det för den som är ansvarig i lokalavdelningen. Syftet med uppvisandet av utdraget är att skapa en säker verksamhet för barn och unga i verksamheten genom att minska risken för att barn/unga drabbas av sexuella övergrepp, sexuell exploatering och barnpornografibrott.

- Utdraget ska visas upp innan du godkänns för att bli ledare.
- Alla personer i Friluftetsfrämjandet som har direkt och regelbunden kontakt med barn och unga ska visa upp ett begränsat registerutdrag.
- Varje år ska du uppvisa ett nytt utdrag ur belastningsregistret för grenledaren.
- [Du hämtar blanketten här](#)
  - Ledaren ska lämna in utdraget i obrutet kuvert eller via digitalt registerutdrag. Om det senare så ska Grenledare kontrollera äkthet via [Polisens kontrolltjänst](#)

Publicering av namn och kontaktuppgifter till ledare

Vid publicering av äventyr, information på hemsidan samt i vår verksamhetsberättelse kan namn och kontaktuppgifter till ledare komma att publiceras. Om du inte önskar detta, vänligen kontakta din grenledare för vidare hantering.

Publicera foton, filmer och ljud på webbplats/Facebook

När det gäller publicering av bilder på människor på en webbplats/Facebook måste vi alltid följa reglerna i dataskyddsförordningen. Till exempel måste vi ha klart för oss vad syftet är och med vilken rättslig grund vi behandlar personuppgifterna.

- All slags information som direkt eller indirekt kan knytas till en fysisk person som är i livet räknas enligt dataskyddsförordningen som personuppgifter. Även till exempel teckningar, foton, och filmer kan alltså vara personuppgifter om de avbildar människor. Till och med en ljudfil med en persons röst kan vara en personuppgift.
- Friluftsförbundet Knivsta publicerar bilder för i huvudsak två ändamål, att informera om kommande aktiviteter och rapportera från genomförda aktiviteter. Syftet är att synliggöra Friluftsförbundets aktiviteter och locka fler att delta.
- Publicering av foton, filmer och ljud måste ske genom samtycke. Ledaren för en aktivitet måste därför informera deltagarna om att deras personuppgifter, alltså bilderna, kan komma att användas för att informera/rapportera om aktiviteten på webbplats/Facebook.
- Ledaren ska alltid fråga efter deltagarnas samtycke till att bilderna publiceras. Om någon deltagare har invändningar mot att bilder på denna publiceras får det inte ske. Friluftsförbundet Knivsta måste kunna visa att publicering av foton, filmer och ljud skett med deltagares samtycke. Ledare ska därför för varje aktivitet dokumentera deltagares samtycke. Dokumentation av deltagares samtycke kan ske på flera sätt, t ex genom att samtycke inhämtas i anmälan till aktivitet eller äventyr, genom att samtycke registreras i bokningslistor etc eller genom mail till respektive deltagare.

ICE-nummer

Vid aktiviteter i Friluftsförbundet Knivsta är det vanligt att ledaren samlar in och registrerar deltagares ICE-nummer för att vid behov kunna kontakta anhöriga. ICE-nummer är en personuppgift. Personuppgifter avseende medlemmar i Friluftsförbundet registreras i Friluftsförbundets medlemsregister och respektive medlem har samtyckt till det. För att undvika att ett nytt samtycke krävs ska ledare hämta ICE-nummer från Friluftsförbundets medlemsregister.

Ledarpolicyn finns att ladda ner från lokalavdelningens hemsida: [Friluftsförbundet Knivsta](#)

Så här vill vi att våra barn och ungdomar ska ha det i vår förening

Idag har Friluftsförbundet barnverksamhet för i stort sett alla åldrar, från de som just lärt sig gå till de som snart går genom livet helt på egen hand. Det är skillnad på vilka aktiviteter man genomför med små och stora barn men gemensamt för alla är äventyret och att få dela det man känner och upplever med gamla och nya kompisar i gruppen. För de yngsta finns föräldrarna med som en trygghet men när man blir lite äldre räcker det med Friluftsförbundets ledare. Ledare som har erfarenhet, utbildning och en känsla för vad som är lagom spännande och utmanande för gruppen. I

vår barn- och ungdomsverksamhet ska vi ha en gemenskap där alla kan känna sig välkomna och respekterade oavsett vem man är och vilka förutsättningar man har. Eftersom vi inte har något tävlingsmoment inom vår friluftsverksamhet för barn kan alla delta efter sin förmåga utan att det finns några förlorare, bara vinnare.

Genom att vara ute tillsammans och undersöka, upptäcka och uppleva med lek och andra lustfyllda aktiviteter får barnen möjlighet att finna glädjen i att vistas i naturen oavsett väder. På det sättet skapas en genuin kärlek till det som lever och växer.

Så här vill vi att våra ledare ska uppträda

Friluftsförbundets duktiga utbildade ledare är de som planerar, utför och utvecklar vår verksamhet. Ledarnas engagemang är en förutsättning för att vi ska kunna genomföra våra aktiviteter för barn och ungdomar. Våra ledare ska förebilda och förevisa hur man uppträder i naturen och hur vi ska vara mot varandra med sitt eget agerande inför barnen i gruppen. Ledaren ska se och uppmärksamma alla deltagare och behandla alla rättvist.

Verksamheten planeras efter barnens utvecklingsnivå, behov och intresse. Det är viktigt att se till att alla i gruppen har möjlighet att delta i aktiviteterna efter egen förmåga. Ledaren ska också vara lyhörd för vad barnen intresserar sig av och anpassa aktiviteterna efter detta genom att vara medupptäckande, medupplevande och medundersökande.

Säkerhetstänkande ska genomsyra aktiviteterna. Detta gäller särskilt när det handlar om hantering av kniv, yxa, såg eller eld samt när man vistas vid och på vatten. Ingen ledare ska någon gång vara ensam med barnen i skogen.

För de minsta finns alltid en medföljande vuxen men annars ska det alltid vara minst två vuxna med gruppen och minst en av dessa ska vara utbildade till ledare genom Friluftsförbundet.

Så här vill vi att våra barn och ungdomar ska uppträda

Vi vill att de barn och ungdomar som är med i vår verksamhet ska vara goda kamrater gentemot varandra i gruppen. Det innebär att man lyssnar på varandra, hjälper varandra när man kan, pratar med alla och låter alla vara med. Det är inte okej att utesluta någon eller behandla någon nedsättande eller nedvärderande.

Som deltagare är det viktigt att lyssna på ledaren och följa de instruktioner ledaren ger för olika aktiviteter. Detta kan många gånger vara en förutsättning för en trygg och säker verksamhet. Det är alltid viktigt för oss att man visar hänsyn och följer allemansrätten när man vistas i naturen.

Så här vill vi att föräldrar ska uppträda

För de minsta barnen som är med i Skogsknopp och Skogsknytte finns det ett krav att en förälder eller annan vuxen medföljer barnet på våra träffar. I övrigt är det normalt att föräldrarna inte deltar i verksamheten förutom vid speciella tillfällen, till exempel på en avslutning eller om aktiviteten kräver att fler vuxna är deltar. När föräldrarna är med i verksamheten förväntas de vara med på barnens nivå och vara medupptäckande, medupplevande och medundersökande. I övrigt stöttar föräldrarna sitt barn genom att lämna och hämta vid utsatt tid före och efter aktiviteterna och se till att barnet har rätt kläder och utrustning med sig efter instruktioner från ledaren. Det är viktigt att föräldrarna

berättar för ledaren om barnet har några särskilda behov för att det ska gå att anpassa aktiviteterna efter barnens möjligheter. Det är också viktigt att föräldrarna förmedlar rätt kontaktuppgifter så att ledaren kan nå dem om det behövs.

Så här ska vi hantera dåligt språkbruk och kränkningar

Dåligt språk är inte bara svordomar utan kan också vara ord som nedvärderar eller kränker. Sådant språk är inte en del av Friluftsförbundet och det visar sig främst i att våra ledare inte använder det. Om våra ledare märker att barn och ungdomar använder dåligt språkbruk under våra aktiviteter ska ledarna direkt tala om att detta inte accepteras. Om det upprepas ska ledarna tala mer med de som inte kan följa våra regler och även ta upp detta med föräldrarna. Om någon uppträder kränkande mot någon annan inom vår verksamhet är det viktigt att direkt markera att detta är ett helt oacceptabelt uppträdande. Sedan behövs en diskussion med både den som genomfört kränkningen och den som utsatts för att ta reda på mer exakt vad som hänt. När det rör sig om barn är det viktigt att föräldrarna involveras i diskussionen. Beroende på allvarlighetsgraden på kränkningen får man sedan gemensamt besluta hur man går vidare. Vid behov kan ledare få hjälp och stöd från lokalavdelningens styrelse samt genom att kontakta Friluftsförbundet centralt.

Så här vill vi ha det när det gäller tobak, alkohol och narkotika

Nyttjande av tobak, alkohol och/eller någon form av narkotika är inte acceptabelt under några omständigheter bland ledare, föräldrar, barn eller ungdomar som deltar i vår verksamhet för barn och ungdomar.

För verksamhet som innehåller friluftaktiviteter under flera på varandra följande dagar, där samtliga deltagare är över 18 år och när läger har slagits för natten är det möjligt för deltagare som är över 18 år att med måtta dricka alkohol som en liten del i helhetsupplevelsen. Detta gäller även ledare som dock måste begränsa sitt intag så att säkerheten aldrig äventyras. Vid varje given tidpunkt måste det dock finnas en ledare som helt avstått alkohol för att säkerställa äventyrets säkerhet.

Följande rekommendationer gäller kost, skador med mera

I Friluftsförbundet är utomhusaktiviteten i fokus. Måltiden är ibland en del av aktiviteten. Vi lär ut hur man lagar mat i naturen, vad man kan hitta i naturen som är ätbart och att man vid en längre utomhusaktivitet behöver paus både för att vila kroppen och ge den mera energi. Våra aktiviteter kräver dock inte någon speciell kostrekommendation. Dock faller det sig ofta naturligt att vi bär med oss bra mat, särskilt när vi planerar ett längre äventyr tillsammans.

Hur sprider vi vår policy och till vilka

Denna ledarpolicy ska vara tillgänglig för alla som är intresserade. Därför görs den [tillgänglig på vår hemsida](#). Samtliga befintliga ledare ska få policyn distribuerad. Vid rekrytering av nya ledare ska policyn presenteras av grenledaren.

Om någon bryter mot vår policy

Om någon deltagare, ledare eller förälder till deltagare bryter mot vår policy ska man prata med vederbörande. Diskutera vår värdegrund och varför den är viktig för oss. Den yttersta konsekvensen av upprepade avvikelser från vad vi som förening kan acceptera betyder att vi måste utesluta personen från deltagande eller ledarskap. Policyn togs fram av styrelsen och lokalavdelningens grenledare 2022-2023 och uppdaterades och godkändes av styrelsen 2026-04-21.

Låt äventyret börja